

PROCESUL DE INOVARE ÎN REGIUNEA DE SUD-EST A EUROPEI

**DENISA DUȚĂ
IBA BUCUREȘTI**

Regiuni SEE – Caracteristici Generale

- **Vechi** state membre UE / **Noi** state membre (aderare 2004-2007)/ Tari **Asociate**
- **Similaritati si diferite** in structura economiei si eficienta cercetarii si dezvoltarii tehnologice si a politicii de afaceri
- **PIB-ul pe cap de locuitor** variaza intre 1,500 € in Moldova si 17,900 € in Macedonia - Grecia (media EU27: 23,500 €)
- **Rata de somaj** variaza intre 5,4% (Bucuresti-Ilfov) si 20% in Macedonia - Grecia si Voievodina-Serbia

Agricultura si industria alimentara

- Ponderea **forteii de munca** in agricultura variaza intre 1% (Bucuresti - Ilfov) si 28% (Moldova)
- **Exporturi limitate** in ciuda ponderii semnificative pe care o ocupa in PIB-ul national
- **Specializare** in domeniul produselor alimentare: fructe, vin, culturi industriale, cereale, produse lactate, carne si produse de origine animala

Autonomia Politicii Regionale de CDI

- **Puglia - Italia:** un anumit grad de **autonomie** in dezvoltarea de politici regionale de CDI si implementare a masurilor
 - *ARTI (agentie de cercetare) & DARE (food cluster)*
- **Macedonia - Grecia:** **faza de tranzitie** catre independenta decizionala si de implementare in sistemul de CDI
- **Bulgaria, Romania, Slovenia, Ungaria:** **sistem centralizat** in cea mai mare parte de CDI
- **Serbia, Moldova & Ucraina:** **sistem centralizat**

Tendinte si nevoi de inovare in industria alimentara

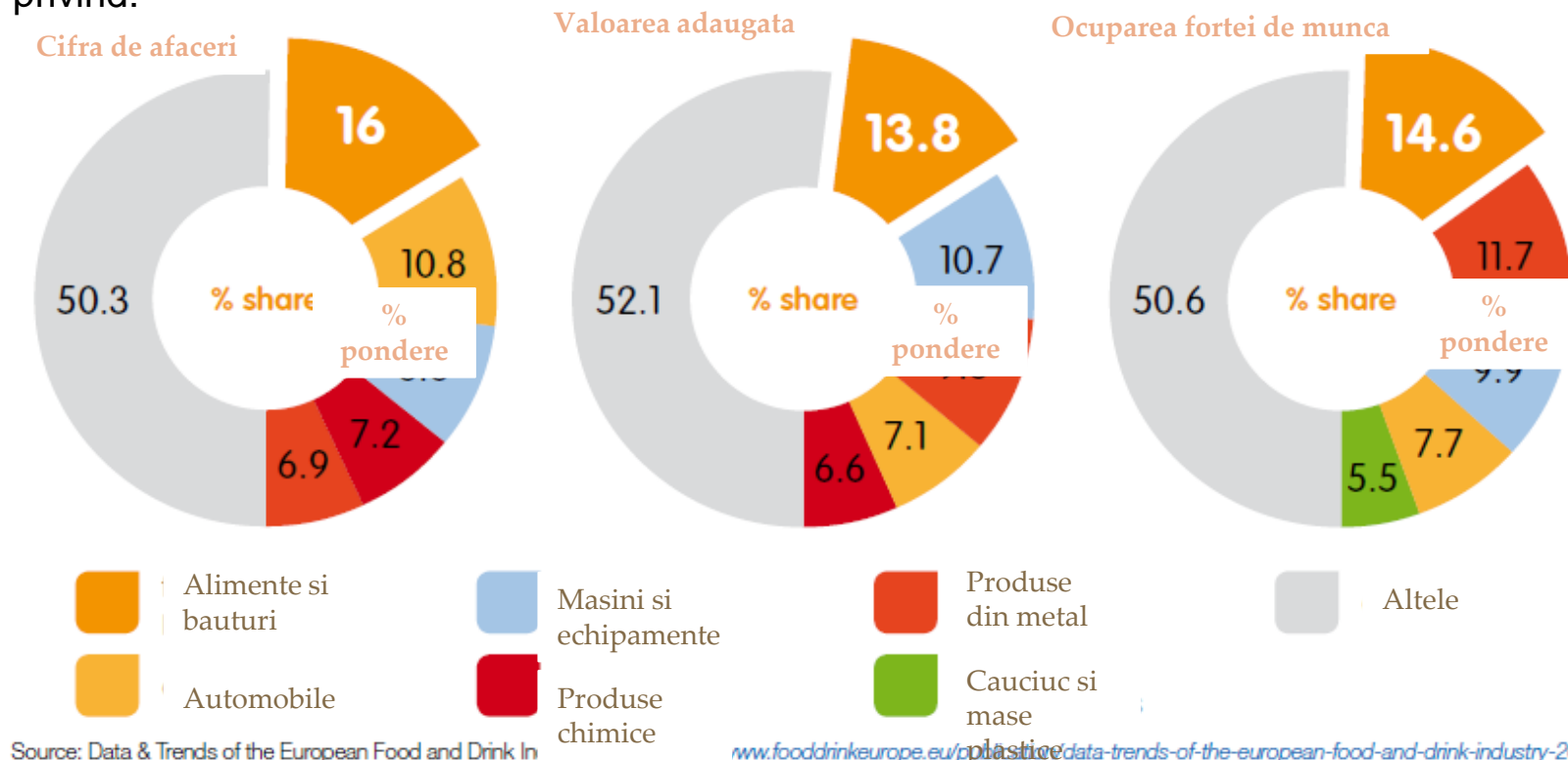
Info-Day, 21.03.2014, Constanta

(5)

Industria alimentara – Date principale la nivel european

Industria producatoare numarul unu in Europa

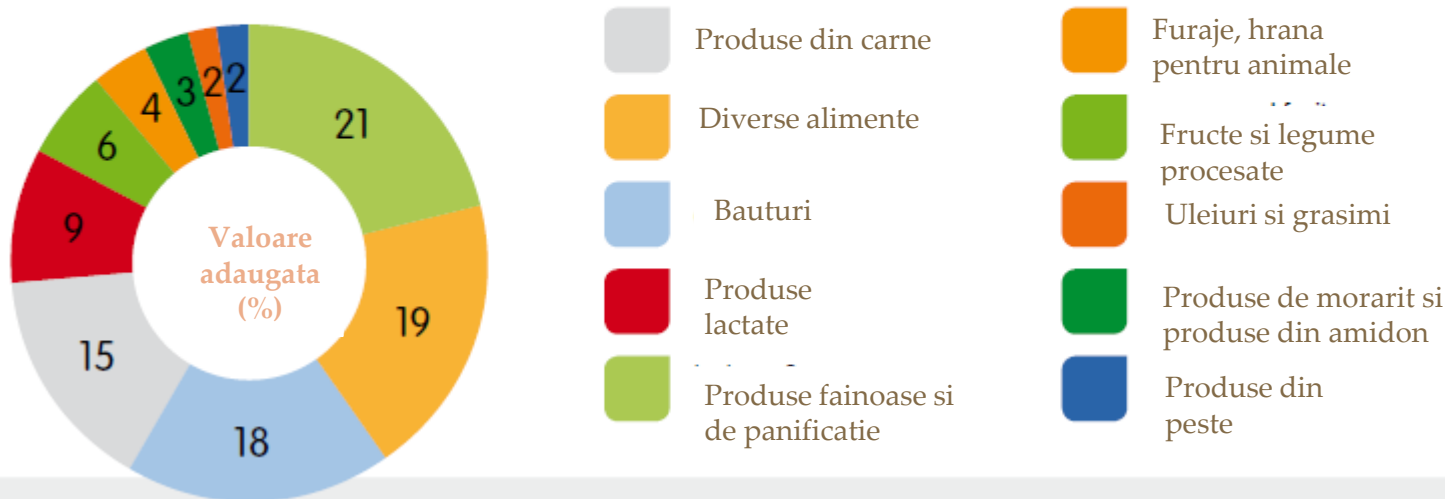
Industria alimentelor si bauturilor este industria producatoare numarul unu in Europa privind:

Industria alimentara – Date principale la nivel european

O industrie puternic diversificata

274.000 companii europene din ind. alimentelor si bauturilor produc o gama larga de produse, satisfacand astfel cerintele a peste 500 milioane de consumatori europeni in fiecare zi

Source: Data & Trends of the European Food and Drink Industry 2011 - <http://www.fooddrinkurope.eu/publication/data-trends-of-the-european-food-and-drink-industry-2011/>

Industria alimentara – Date principale la nivel european

Exporturi

65 miliarde €

Importuri

56 miliarde €

Balanta comerciala

10
miliarde €

Cota de piata a UE din
exporturile mondiale

17,8 %

Exporturile UE in functie de regiune, 2010 (milioane €)

Industria alimentara este mai putin inovativa in comparatie cu alte ramuri de productie...

Cereri de brevet depuse la EPO¹ in 2008
(% in productie)

10% - 8%	7% - 4%	3% - 2%
Automobile	Produse chimice de baza	Echipament medical
Echipamente de birou	Echipament de transport	Produse din metal
Ind. farmaceutica		Produse din cauciuc si plastic
Televiziune si radio		Produse alimentare si bauturi

(1) European Patent Office

Sursa: Eurostat (Science, technology and innovation database)

...insa companiile europene din industria alimentara au un procent de inovare mai mare decat cele din alte domenii

Cereri de brevet in Europa si in lume in functie de domeniul de aplicare, pentru primele 9 domenii, 1999-2008

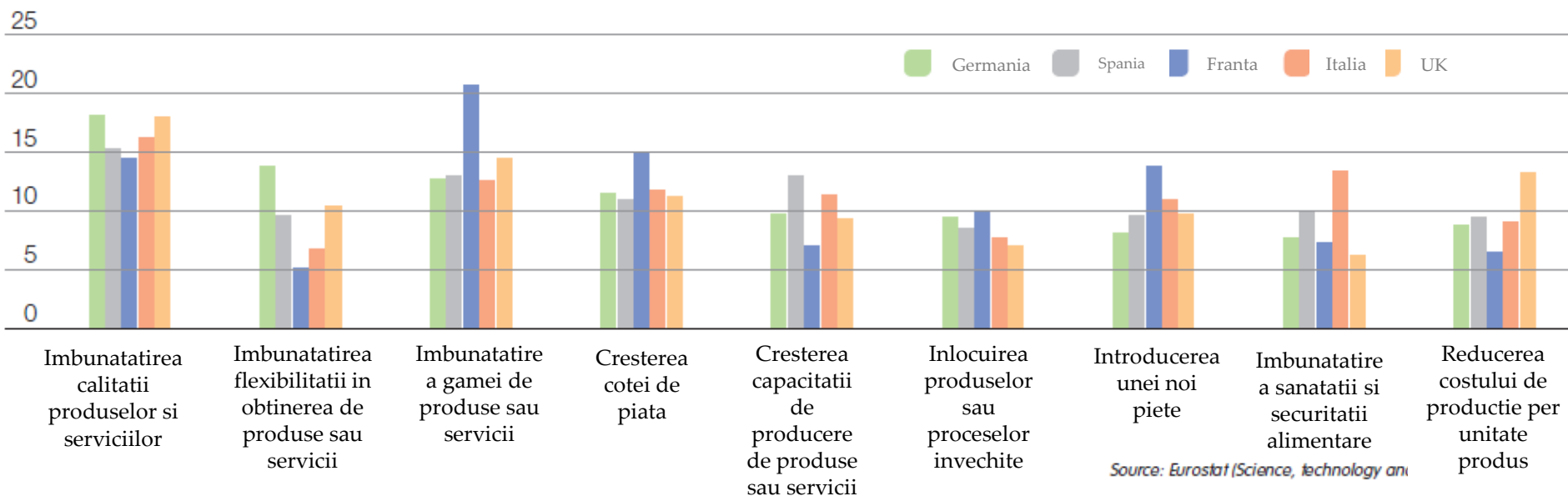
	In lume (1000)	In Europa (1000)	Cota UE (%)
Logistica	10,6	5,8	55
Agricultura si ind. alimentara	24,3	10,2	42
Apa	23,8	9,5	40
Horticultura	8,7	3,5	40
Ind. chimica	551,2	212,1	38
Energie	23,7	8,3	35
Stiintele naturii	298,0	99,2	33
Ind. de creatie	40,0	8,8	22
Ind. tehnologica	1331,1	208,9	16

(1) Procentul european de cereri de brevet pentru o anumita categorie din nr. total de cereri de brevet din categoria respectiva

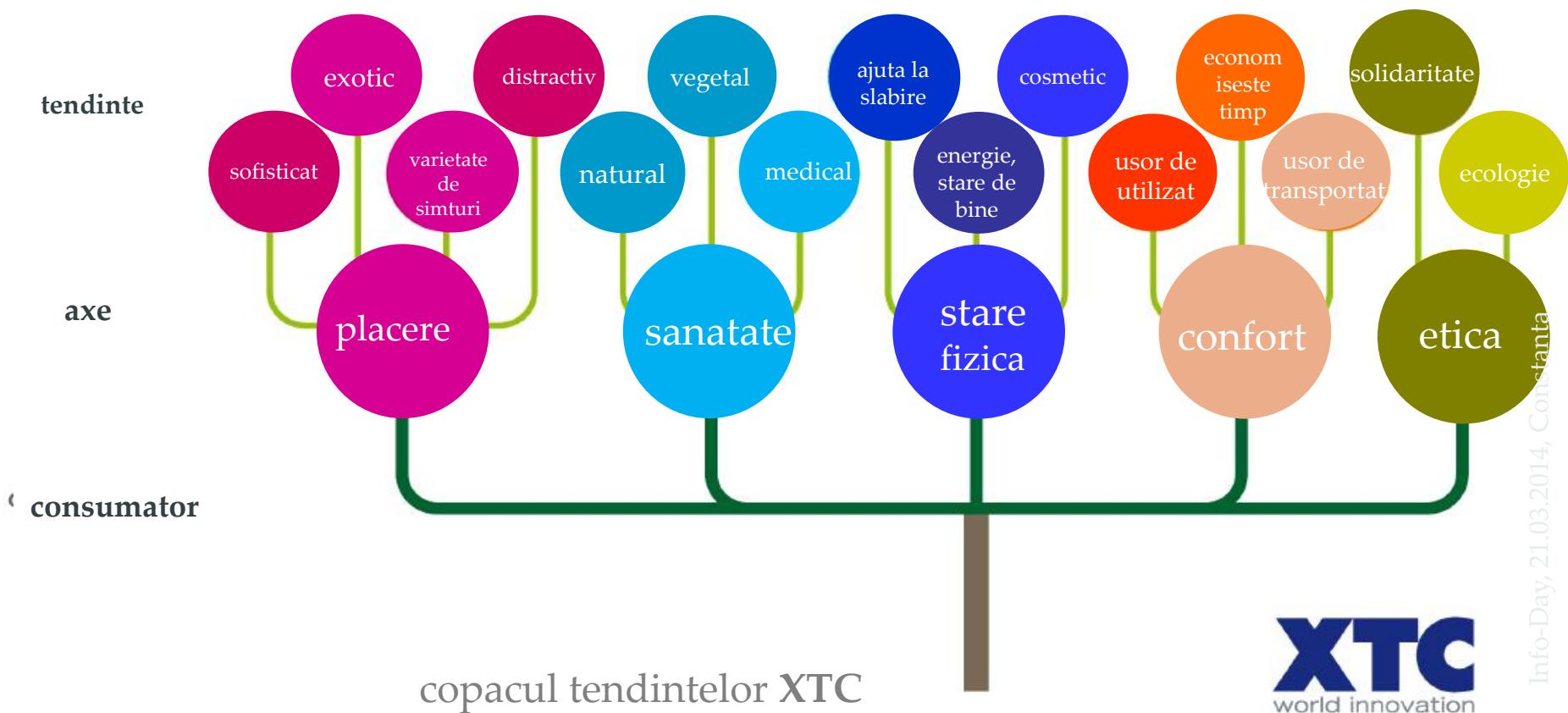
Sursa: Octrooitoppers, Topgebieden vanuit octrooi perspectief, Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Iulie 2011

Obiectivele de inovare ale industriei alimentare

Obiective foarte importante pentru inovarea in ind. alimentara, 2008 (% din companiile cu activitati de inovare)

Tendintele consumatorilor in selectia alimentelor

Info-Day, 21.03.2014, Constanta

Copacul tendintelor XTCTM este o structura ierarhica ce sintetizeaza asteptarile generale ale consumatorilor, pe care le clasifica in cinci axe, iar apoi le descompune in tendinte de inovare, ce ulterior sunt folosite de producatori pentru a putea raspunde acestor cerinte, <http://www.xtcworldinnovation.com>

Evaluarea conditiilor cadru de inovare (I)

- **Investitii publice in cunoastere** - sub media UE (cu exceptia Sloveniei); mecanismele financiare importante sunt neregulate si problematice
- **Calitatea cercetarii** este cea a standardelor internationale in anumite regiuni (Macedonia Centrala, Puglia, Slovenia); totusi, cercetarile in domeniul alimentar nu sunt atat de bine dezvoltate si nu realizeaza un echilibru intre cercetarea fundamentala si cea aplicativa.

Evaluarea conditiilor cadru de inovare (II)

- **Investitiile private de tip CDI** sunt reduse; **interactiunea** dintre institutiile de C&D si industrie trebuie consolidata
- **Comercializarea rezultatelor cercetarilor**, asa cum reiese in urma analizei indicatorilor drepturilor de proprietate intelectuala si a numarului de brevete, este relativ redusa conform standardelor internationale

Evaluarea conditiilor cadru de inovare (III)

- **Personalul inalt calificat din industrie** nu este suficient iar indicatorii de educatie continua sunt in scadere
- **Finantarea inovarii si conditiile de piata** – se observa existenta unor conditii nefavorabile: subventii si stimulente fiscale pentru C&D insuficiente, proceduri de achizitii pre-comerciale dificile, bariere in calea concurentei.

*...elaborarea unui Plan de Actiune
care sa vizeze provocarile generate de
limitarile conditiilor cadru...*

Directii de dezvoltare

Un personal cu inalta calificare in unitatile de CDT este o garantie ca noile programe europene/regionale vor fi accesate prin proiecte depuse

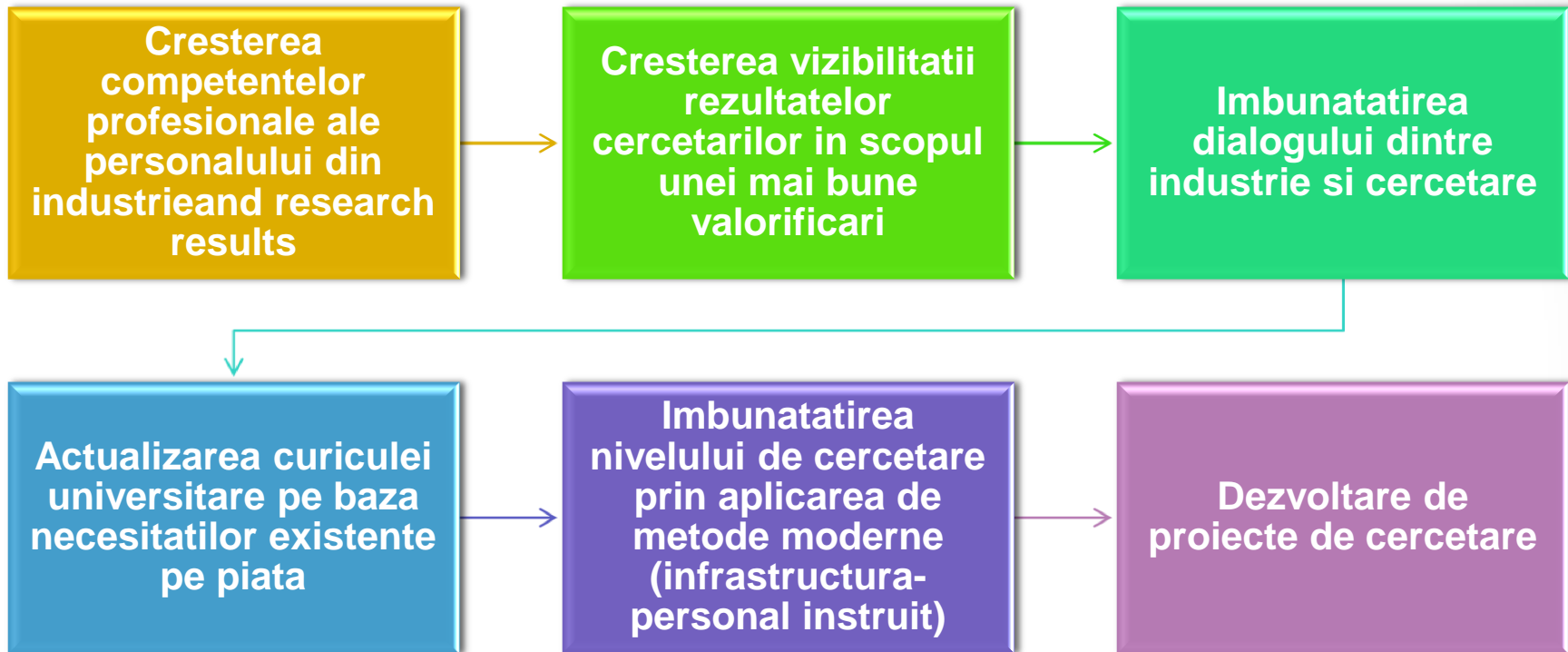
Calitatea produselor/proceselor in IMM-uri si companii industriale poate sprijini sectorul de IA de a pastra identitatea produselor nationale/regionale si pentru a face posibil accesul la programe de CDI existente adaptate sectorului

Exista o legatura slaba intre industrie si cercetare in tara care determina o intelegere slaba a problemelor si a posibilitatilor de colaborare.

Folosind oportunitatea de formare de retele (cum ar fi asociatii profesionale, grupuri, platforme tehnologice) se poate minimiza acest punct slab si, in timp, cooperarea dintre industrie si cercetare sa devina o rezistenta

In tara si in regiuni ale tarii nu exista programe directe pentru sectorul alimentar (liniile tematice sunt generale). Astfel, lansarea unor programe sectoriale va fi o oportunitate pentru unitatile sectoriale CDI si pentru IMM-uri

Masuri operationale

**INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETARE –DEZVOLTARE
PENTRU BIORESURSE ALIMENTARE – IBA București**

Str. Ancuta Baneasa, Nr. 5, Sector 2, 020323, București, ROMÂNIA, C.I.F. RO 27285465

Tel./Fax: 031.620.58.33/ 34/ 35, e-mail: office@bioresurse.ro, www.bioresurse.ro

Mulumesc pentru atentie!

Denisa.duta@bioresurse.ro

Denisa_duta@yahoo.com